

Apel la acțiune

”2016 - an electoral. Cum vor fi reprezentate femeile în alegerile locale și parlamentare?”

România se află la coada clasamentului european în ceea ce privește prezența femeilor în funcțiile de decizie politică. În timp ce în țările membre UE procentul de reprezentare a femeilor în parlamentele naționale este de 28%, în unele țări depășind chiar 40%¹, în Parlamentul României femeile reprezintă 11,5% din totalul parlamentarilor². La nivel local situația este asemănătoare: femeile reprezintă 14% din consilierii județeni și 12% din primari³.

Accesul redus al femeilor la puterea politică se traduce printr-o vizibilitate scăzută pe agenda publică a problemelor care preocupă cu precădere femeile: violența domestică, violența sexuală, persistența mentalităților patriarhale în familie și în comunitate, nerespectarea drepturilor sexuale și reproductive, infrastructura insuficientă de creșe și grădinițe, absența sau deficiența serviciilor de îngrijire a bolnavilor, persoanelor cu dizabilități și persoanelor vârstnice, discriminările de gen pe piața muncii, inclusiv la salarizare, lipsa unor politici coerente de reconciliere a vieții de familie cu cariera ș.a.

¹ Baza de date a Comisiei Europene, http://ec.europa.eu/justice/gender-equality/gender-decision-making/database/politics/national-parliaments/index_en.htm, accesată în decembrie 2015

² Datele oficiale ale MMFPSPV http://www.mmuncii.ro/j33/images/Documente/Familie/ESFB-StudiiAnalizaRapoarte-2012/Reprezentarea_femeilor_si_a_barbatilor_in_alegerile_parlamentare_din_decembrie_2012.pdf, accesate în decembrie 2015

³ Idem, http://www.mmuncii.ro/j33/images/Documente/Familie/ESFB-StudiiAnalizaRapoarte-2012/Reprezentarea_femeilor_si_a_barbatilor_in_alegerile_locale_2012.pdf, accesat în decembrie 2015

„Pentru informații oficiale despre granturile SEE și norvegiene accesați www.eeagrants.org”

Femeile sunt peste 50% din cetățenii țării, prin urmare este nedrept ca în funcțiile de decizie politică să reprezinte mai puțin de 15%. Pentru a răspunde mai bine nevoilor cetățenilor și cetățenilor este necesar ca spațiile de decizie politică să fie mai democratice și mai incluzive și este necesar ca interesele femeilor să ajungă pe agenda formală.

Chiar dacă în spiritul prevederilor Constituției statul român garantează egalitatea de șanse între femei și bărbați pentru ocuparea funcțiilor și demnităților publice, actuala componență de gen a Parlamentului și a autorităților administrației publice locale nu reflectă aumarea substanțială a acestui principiu. Mai mult, prevederile legii 202/2002, cu privire la egalitatea de șanse între femei și bărbați la luarea deciziei. Art. 22, alin. (3) **au fost încălcate în mod flagrant până acum.**

(3)Partidele politice au obligația să prevadă în statutele și regulamentele interne acțiuni pozitive în favoarea sexului subreprezentat la nivel de decizie, precum și să asigure reprezentarea echilibrată a femeilor și bărbaților în propunerea candidaților la alegerile locale, generale și pentru Parlamentul European.

Cerem astfel organelor de decizie ale partidelor politice să ofere garanții reale cu privire la implementarea legislației în vigoare și cu privire la reprezentarea substanțială a intreselor femeilor.

ACȚIUNI PRORITARE

Minim 30% femei pe listele de candidați la alegerile parlamentare și locale, pe poziții eligibile.

Cerem așadar partidelor intrate în cursa electorală pe de o parte să respecte și implementeze legislația în vigoare, pe de altă parte să dovedească atașamentul față de valorile democratice prin impnerea unor măsuri care să garanteze accesul real al femeilor la poziții de decizie. Acest lucru se poate realiza adoptarea cotelor de gen și prin implementarea sistemului tip fermoar (o femeie, un bărbat) pentru listele de candidați, dar și prin alte măsuri dezvoltate în partide cum ar fi : consolidarea organizațiilor de femei din partide și a rolului pe care acestea îl au în luarea decizilor ; oferirea de programe de formare pentru candidatele femei pe teme legate de interesele femeilor ; oferirea de suport financiar în campanie pentru candidatele femei (pentru a atenua presiunile legate de dubla zi

de muncă, dar și decalajele de acces la resurse în funcție de gen) ; promovarea politicii parității (nu mai mult de 60% bărbați sau femei) în toate activitățile de partid.

Soluții la problemele femeilor în platformele electorale intrate în competiție în alegerile din

2016. Competiția electorală de anul viitor trebuie să fie una care să nu mai excludă problemele cu care se confruntă cetățenele României, de aceea platformele electorale trebuie să cuprindă soluțiile propuse de partide pentru teme cum ar fi :

- **infrastructura de îngrijire deficitară** (creșe, grădinițe, dar și serviciile pentru persoanele în vârstă și persoanele cu dizabilități);
- **discriminarea multiplă** cu care se confruntă femeile roma, femeile cu dizabilități, cele cu altă orientare sexuală și alte categorii de femei - subiect marginal, abordat strict formal în documente oficiale necesare în virtutea apartenenței României în diverse construcții internaționale, dar care lipsește aproape cu desăvârșire din aparatul conceptual al oamenilor politici români ;
- **lipsa serviciilor de suport pentru victimele violenței sexuale** (în România, aproximativ 4 femei din 20 sunt victime ale unei agresiuni sexuale pe parcursul vieții.) ;
- **infrastructura deficitară în ceea ce privește suportul pentru femeile victime ale violenței.** Serviciile oferite în prezent victimelor violenței în familie sunt insuficiente, fie că ne referim la serviciile de găzduire temporară (adăposturi), fie la cele de consiliere psihologică și juridică, asistență financiară, asistența în găsirea unui loc de muncă etc
- **accesul deficitar a mijloace de contracepție și la servicii legate de sănătatea reproducerii** generat de informația precară pe care tinerii o au în acest sens. Acest lucru face ca România să fie țara cu rata cea mai mare de sarcini la minore din Uniunea Europeană, în timp ce 3 din 10 femei cu vârsta cuprinsă între 15 și 49 de ani nu folosesc nicio metodă de contracepție și doar 51% folosesc metode moderne de contracepție;
- **feminizarea sărăciei** – este bine cunoscut faptul că dintre săracii lumii, femeile sunt cele mai sărace. Cu toate acestea, femeile sunt considerate de documentele oficiale (vezi aici Strategia Națională privind Incluziunea Socială și Reducerea Sărăciei) ca fiind grup vulnerabil, în consecință ne confruntăm cu o slabă politizare a acestei probleme, dar și perpetuarea mecanismelor de marginalizare și excluziune socială cu atât mai mult cu cât vorbim de mamele singure, femeile roma, femeile care fac parte dintr-o minoritate sexuală.

- **instituționalizarea dublei zile de muncă pentru femei generată de lipsa unor politici coerente de reconciliere a vieții personale cu cariera.** Accentul pus tot mai mult pe integrarea femeilor pe piața muncii, nedublat la fel de susținut de politici substanțiale de reconciliere a vieții de personale cu cariera, dar și de **politici de combatere a discriminărilor pe piața muncii**, nu face altceva decât să ridice la rang de politică de stat exploatarea femeilor în familie și în sfera publică.
- **lipsa abordării integratoare a genului în dezvoltarea practicilor bugetare (gender budgeting).** Politicienii trebuie să înțeleagă că bugetele nu sunt neutre și că ele au adesea un impact foarte diferit asupra femeilor și bărbaților. Atât Organizația Națiunilor Unite cât și Uniunea Europeană promovează o atență monitorizare a modului în care se întocmesc, aprobă și execută bugetele publice, din perspectiva de gen, pentru a asigura o balanță echilibrată în cheltuiala publică de care beneficiază bărbații și femeile. Nu putem vorbi despre egalitatea de gen fără a asigura un echilibru în ceea ce privește resursele.

Campanie fără discriminare. Cerem astfel partidelor, dar și candidaților și candidatelor ca în campaniile electorale să :

- nu folosească discursuri, imagini sau mesaje care să incite la ură în baza rasei, culorii, naționalității, etniei, afilierii la un anumit grup social, convingerilor religioase, genului, vârstei, dizabilității, orientării sexuale, identității de gen, sau oricăror alte criterii de diferențiere;
- să evite folosirea stereotipurilor și prejudecăților de gen cu scopul de a minimiza adversarul și de a duce în derizoriu aspecte legate de interesele femeilor;
- să respecte demnitatea persoanelor în cadrul comunicării electorale, indiferent de rasă, culoare, naționalitate, etnie, afiliere la un anumit grup social, convingeri religioase, gen, vârstă, dizabilități, orientare sexuala, identitate de gen, sau orice alte criterii de diferențiere;
- să impună sancțiuni clare, conform statutului propriu sau altor documente relvate în acest sens (cum ar fi Carta Partidelor Europene pentru o Societate Lipsită de Rasism) împotriva candidaților/elor care încalcă principiile de mai sus.

Coaliția pentru Egalitate de Gen, formată din 10 organizații neguvernamentale :

AnA – Societatea de Analize Feministe

CPE – Centrul Parteneriat pentru Egalitate,

Asociația pentru Libertate si Egalitate de Gen (A.L.E.G.)

Asociația Drepturilor Femeilor Rome E-Romnja

Asociația Front (Feminism Romania)

Centrul pentru Dezvoltare Curriculară și Studii de Gen FILIA

Asociația EMA

Centrul de Studii în Idei Politice (CeSIP)

Centrul de Acțiune pentru Egalitate și Drepturile Omului (ACTEDO)

Asociația Plural